

Brede basiszorg in de Heilige Familie

Ons geïntegreerd beleid op leerlingenbegeleiding omvat onze visie op brede basiszorg binnen 4 begeleidingsdomeinen:

- De onderwijsloopbaan
- Leren en studeren
- Psychisch en sociaal functioneren
- Preventieve gezondheidszorg

We voorzien als school een brede basiszorg en verhoogde zorg voor leerlingen die het nodig hebben. In dit document lijsten we op wat wij zien als brede basiszorg op het vlak van leren en studeren.

De brede basiszorg stimuleert de ontwikkeling van alle leerlingen binnen de 4 begeleidingsdomeinen door:

- Een krachtige leeromgeving aan te bieden
- De leerlingen systematisch op te volgen
- Actief mee te werken aan het verminderen van risicofactoren
- Beschermende factoren te versterken

Het volledige schoolteam engageert zich om deze brede basiszorg waar te maken. Ons uitgangspunt is ons motto: '**Sterk onderwijs, warme sfeer**'.

Onder **brede basiszorg** verstaan we de zorg die iedere leerkracht besteedt om met kwaliteitsonderwijs optimale ontwikkelingskansen te bieden aan alle leerlingen. Bij het uitbouwen van kwaliteitsonderwijs staat preventie centraal.

De leerkracht tracht zijn klas uit te bouwen tot een krachtige leeromgeving waarin elk kind tot een maximaal leren komt. Dat betekent dat elke leerkracht zich probeert te krijgen op de ontwikkeling van zijn leerlingen om hen vervolgens gericht te helpen en te geven wat ze nodig hebben.

U1: Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader. De leerkrachten expliciteren de doelen en de beoordelingscriteria.

- Wij bezorgen onze leerlingen op voorhand de evaluatiecriteria bij een opdracht.
- Wij voorzien een duidelijk overzicht van wat leerlingen moeten kennen en kunnen per hoofdstuk.
- Wij bezorgen onze leerlingen per examenperiode een leerstofoverzicht.
In de eerste graad wordt dit leerstofoverzicht van onderwerpen en pagina's voorzien.
In de 2de en 3de graad worden op dit leerstofoverzicht onderwerpen voorzien. Voor pagina's kunnen de leerlingen terecht in de digitale schoolagenda.

U2: Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

- De leerkrachten denken na over variatie in werkvormen.
- De leerkrachten gebruiken zo veel mogelijk teksten en voorbeelden die aansluiten bij de leef- en belevingswereld van onze leerlingen.
- De leerkrachten nodigen externe partijen uit in hun lessen indien dit voor hun vak relevant is.
- Wij gebruiken authentiek materiaal (flyers, folders, uitnodigingen, kranten, contracteren ...)
- De leerkrachten hanteren zelf een verzorgde taal.
- De leerkrachten letten op hun articulatie tijdens en buiten de les (binnen schoolse context).
- De leerkrachten gebruiken duidelijke instructietaal.
- De leerkrachten gaan na of elke leerling de vraag of de instructie goed begrepen heeft. Bv. door te laten herformuleren wat er moet gebeuren
- De leerkrachten gebruiken gebaren om mondelinge uitleg te ondersteunen.
- De leerkrachten ondersteunen opdrachten visueel.
- De leerkrachten passen instructietaal aan (taalzwakkere) leerlingen aan: herhaling, eenvoudigere zinnen, visuele ondersteuning, met materiaal ... = visuele taalsteun.
- De leerkrachten van niet-taalvakken hebben aandacht voor het corrigeren van de mondelinge en schriftelijke taal van de leerlingen.
- Wij laten leerlingen tijdens de les (online) op zoek gaan naar de verklaring van woorden die ze niet kennen/begrijpen.
- Wij hanteren dezelfde instructietaal aan de hand van een schoolbreed document.
- We vullen in de schoolagenda de lesonderwerpen op voorhand in. Aanpassingen doen we ten laatste 48u na de les. Indien we op ons leerstofoverzicht geen pagina's noteren, doen we dat in de schoolagenda.
- Wij plannen taken en toetsen in de digitale agenda.

- Leren leren:
 - o 1ste graad: wij gebruiken de leerwijzer bij de start van het schooljaar
 - o 2de graad: wij besteden extra aandacht aan het project 'leren leren'
 - o 3de graad: wij besteden specifiek aandacht aan leerlingeigen tips 'leren leren'
- De leerkrachten sporen de leerlingen aan om het planningsgedeelte in de agenda te gebruiken.
- We leren onze leerlingen aan dat ze voor het indienen van een product de evaluatiecriteria moeten bekijken.
 - o 1ste graad: de leerkracht overloopt samen met de leerlingen de evaluatiecriteria.
 - o 2de en 3de graad: de leerkracht spoort leerlingen aan om de evaluatiecriteria te bekijken, leerlingen doen dit meer zelfstandig.
- Wij geven passende feedback om herhaling van fouten te vermijden.
- Wij nemen samen met onze leerlingen stappenplannen bij een opdracht door.
- Wij zorgen voor een tussentijdse evaluatie bij langlopende opdrachten.
- Wij bieden iedereen de mogelijkheid om de juiste oplossingen te vinden.
- Wij laten leerlingen reflecteren over hun aanpak van een opdracht, toets, examen...
- Wij bekijken zorgvuldig de gegevens die we via de klasoverdracht ontvangen van onze leerlingen.
- Wij proberen om zo goed mogelijk in te spelen op individuele verschillen tussen leerlingen door te differentiëren. Bv. moet- en mag-opdrachten, verdiepende opdrachten
- Wij bieden alternatieve oplossingen voor kansarme leerlingen.
Bv. taken op papier indienen i.p.v. te uploaden (voor IIn zonder pc) of net omgekeerd (voor IIn zonder printer)
- We zorgen voor een overzicht van de afgenomen evaluaties:
 - o Eerste graad: overzicht op papier of digitaal
 - o Tweede graad en derde graad: leerlingen bundelen taken en toetsen
- Wij voorzien een richtlijnenblad voor groepswerken.

U3: Leer- en leefklimaat

- De leerkrachten investeren in positieve en ondersteunende relaties en interacties:
 - o Wij hebben aandacht voor positieve bekrachtiging
 - o Wij hebben aandacht voor constructieve feedback
 - o Wij hebben aandacht voor sociale omgangsregels en spreken de leerling hierop aan indien nodig
 - o Wij proberen om elke leerling te betrekken bij de les
 - o Wij zorgen ervoor dat leerlingen naar elkaar luisteren en elkaar laten uitspreken
- Wij bezorgen onze leerlingen bij het begin van het jaar vakafspraken
- Waar mogelijk geven we onze leerlingen inspraak in de vakafspraken
- Wij zorgen voor een duidelijk herkenbaar start- en eindsignaal bij het begin van de les

- Wij zijn consequent in het toepassen van onze regels en afspraken
- Wij eisen van onze leerling en een beleefde houding t.o.v. de vakleerkrachten en medeleerlingen
- Wij laten onze leerlingen hun materiaal opruimen na elk lesuur.
- Wij spreken met onze leerlingen duidelijk af hoe er om extra uitleg kan gevraagd worden na afwezigheid
- Wij verwijzen leerlingen door naar de vernieuwde avondstudie LOS (Leren Op School) voor extra remediëring
- Wij zorgen voor bruikbare feedback en remediëringstips
- Wij stimuleren onze leerlingen de gegeven feedback en remediëringstips te gebruiken.
- Er is de mogelijkheid om, in aanloop van de examens, gebruik te maken van de vragenuurtjes georganiseerd door de leerbegeleiding.
- Wij spreken met onze leerlingen duidelijk af wanneer de gsm (voor didactische doeleinden) kan gebruikt worden.
- Wij denken erover na of iedereen gebaat is bij het gebruik van bepaalde hulpmiddelen (niet enkel individuen)
- Wij starten en eindigen onze lessen tijdig
- Wij bewaken een efficiënt lesbegin om geen tijd te verliezen
- Wij voorzien steeds een zinvolle opvulling voor eventuele dode momenten op het einde van een les
- Didactische uitstappen voor ons vak sluiten zo veel als mogelijk bij de leerstof die op dat moment gegeven wordt
- In onze onderwijspraktijk zijn onze leerplannen het vertrekpunt
- Wij hebben aandacht voor complimenten

U4: Materiële leeromgeving en onderwijsorganisatie

- Wij laten het lokaal netjes achter na de les
- Wij letten erop dat leerlingen hun jassen buiten hangen waar dat kan
- Wij zetten waar kan de verwarming uit als de ramen open staan
- Wij doven de lichten bij het verlaten van het lokaal
- Wij boeken ook eens een ander lokaal om alternatieve/actieve lesvormen uit te testen
Bv. PUMP-lokaal

U5: Feedback

- Onze leerlingen krijgen onmiddellijk feedback bij het terugkrijgen van een evaluatie
- Wij geven passende feedback. Zowel tijdens het proces als op het product
- Onze leerlingen krijgen feedback op elk product dat ze indienen

- Onze feedback bestaat uit 3 delen: feedback, feedup, feed forward.
 - o Feedup: Waar werkt de leerling naartoe? Waarom moet de leerling deze opdracht doen? Wat wordt er van de leerling verwacht? Wat moet de leerling weten?
 - o Feedback: Hoe doet de leerling het nu?
 - o Feed forward: Wat zijn de volgende stappen die de leerling kan maken? Wat is het volgende leerdoel van de leerling? Wat heeft hij/zij daarvoor nog nodig? Welke eerste vervolgstap kan gezet worden op weg naar dit leerdoel?
- De feedback die onze leerlingen krijgen is duidelijk begrijpbaar, constructief en motiverend
- De feedback die onze leerlingen krijgen, ontvangen ze in een sfeer van veiligheid en vertrouwen

U6: Evaluatie

- We gebruiken Skore als puntenboek
- Wij hebben er kritisch over nagedacht waarom ons vak met permanente evaluatie/examens werkt
- We bekijken kritisch welke leerstofonderdelen er op het examen bevroegd worden Bv. leerstof die via een partieel examen of grote toets / taak reeds bevroegd werd, zou kunnen wegvallen voor een examen
- We werken voor bepaalde vakken met schriftelijke evaluatie tijdens DW en examens en hebben daar een gegronde reden voor
- We werken voor bepaalde vakken met mondelinge evaluatie tijdens DW en examens en hebben daar een gegronde reden voor
- We werken voor bepaalde vakken met evaluatie m.b.v. externen en hebben daar een gegronde reden voor
- We werken voor bepaalde vakken met evaluatie d.m.v. cijfers en hebben daar een gegronde reden voor
- We werken voor bepaalde vakken evaluatie d.m.v. (attitude)waardering en hebben daar een gegronde reden voor Bv. SODA
- Wij zoeken actief naar alternatieve vormen van evaluatie en testen deze uit.
- Wij gaan na of onze tips en feedback volstaan voor onze leerlingen en sturen bij waar nodig
- Wij projecteren belangrijke figuren in kleur indien nodig Bv. onderdelen van het hart benoemen
- We denken erover na of iedereen gebaat is bij het gebruik van bepaalde hulpmiddelen
- Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften mogen zowel tijdens de les, als bij evaluatiemomenten passende hulpmiddelen gebruiken.

- Alle leerlingen ontvangen minstens 24u voor het examen de leestekst(en) waarvan de vakgroep heeft bepaald dat het niet relevant is dat ze op het examen voor de eerste keer gelezen worden.

U7: Leereffecten

- We gebruiken verschillende manieren om groepen te maken bij groepswerken
 - o Inhoudelijk minder sterke leerlingen koppelen aan sterke leerlingen
 - o Leerlingen met een verschillend taalgevoel koppelen
 - o Waar mogelijk leerlingen met verschillende voorkennis te koppelen
- Wij spelen gepast in op hiaten in de voorkennis